

od pune gume promjerom 6 cm na polju veličine 100 m x 18 m; broji se kao u tenisu. T. je bio popularan u Provansi (Francuska), kao i nekim krajevima Italije, gdje je zamijenio staru igru pallone.

tameshiwari (jap.; ispitivanje snage), karate: sredstvo za provjeravanje snage udarca vježbača; najčešće se primjenjuje udaranjem u daske, crepove ili cigle, rjeđe u druge predmete (kamenje, blokovi leđa, boce, grede, listovi papira itd.). U nekim stilovima karatea održavaju se i natjecanja u lomljenju standardnih predmeta (dašica i crepova), a natjecanja u tae kwon dou su dio kontinentalnih i svj. prvenstava, gdje se bičje i rekordi.

Tamiš, ergela američkih i francuskih kasača u sastavu istoimenoga poljoprivredno-industrijskog kombinata kod Pančeva. Osnovu čine grla kupljena od ergela Turnišće, kada se ona rastformirala. Imaju i pepinjeru: Ford Hanover, White Hanover, Taiant, Elizeo, Mastro Anto i Lilijum, koji su pripušteni na ergelske i privatne kobile. T. je imao odlučujuću pozitivnu ulogu u kasačkim utrkama 1964-74, osvojivši tri puta Jugoslavenski kasački derbi, a po četiri puta probni i naknadni derbi. Poslije toga se do 1978 bavio samo uzgojem konja, a tada je sva svoja grla prodao Poljoprivrednom industrijskom kombinatu "Jožef Halaš" u Adi.

Tamiš, Veslački klub, osn. 1949 u Pančevu; njegovi članovi osvojili su PJ u dvojcu bez kormilara (1959) i u konkurenciji žena u samcu (1957).

tamponiranje, ragbi: način obrane igrača u napadu koji je u posjedu lopte; noseći loptu u jednoj ruci, on dlanom slobodne ruke nastoji odgurnuti protivnika koji ga želi uhvatiti ili odbiti.

Tanaka, Toshiaki (1935), jap. reprezentativac u stolnom tenisu, pojedinačni pobjednik PS 1955 i 1957; na PS osvojio 9 medalja (5 zlatnih, 2 srebrne, 2 brončane).

tandem (lat.), [1] biciklizam: trkački bicikl sa dva sjedišta i s dvostrukim mehanizmom za pokretanje: vozači sjede jedan iza drugoga, ali samo prednji može upravljati. Utrke t. održavaju se na trkalištu. Utrka t. na 2000 m s letećim startom (vrijeme se mjeri samo posljednjih 200 m) bila je od 1908 do 1972 disciplina na Ol. Od 1966 na programu je PS za amatere; [2] konjički sport: lagana dvokolica u koju su upregnuta dva konja, jedan iza drugoga.

tandem-zaprega, konjički sport: dva konja upegnuta jedan iza drugoga u jednoosovinska ili dvoosovinska kola.

tango, sportski ples: disciplina standardnih plesova u 2/4 taktu i tempu 34; u ritmu je karakterističan slijed sporo-brzo-brzo, s ključnim koracima, promenadama i t. vagom. Partnerica je pomaknuta pola koraka u stranu, njena lijeva podlaktica je vodoravna, desna gotovo okomita. Brzi pokreti tijela izvode se bez dizanja i spuštanja. T. potječe s Antila; u Argentini je postao društveni ples i odatle je 1910 prenesen u Evropu.

tangan, jedrenje: bum spinakera: horizontalna oblica od drveta, aluminija ili sintetičkih materijala, služi za razapinjanje i upravljanje spinakera i flokova. Na oba kraja ima kuku sa zaponcem (karabinerom) za vezivanje s jarbolom i jednim od donjih roglova jedara, te okcima za vezivanje klobučnice i pritega. U željeni položaj prema vjetru dovodi se bracom i protubracom.

tani otoshi (jap.; bacanje iz doline), džudo: poštrovno bacanje; izvodi se kad je protivnik nagnut prema naprijed pa ga napadač

baci na bok i rukama prebacuje preko svoje ispružene noge.

Tanjević, Bogdan (1947), košarkaški reprezentativac sa 9 nastupa, član KK Željezničar, Sarajevo (1962-65) i OKK Beograd (1965-71). Trener AKK Bosna (1972-80) s kojim je osvojio PJ 1978 i 1980, Kup Jugoslavije 1978, Kup Evrope nac. prvaka 1979 i II mjesto na Interkontinentalnom kupu 1979 u Sao Paulu (Brazil). Bio je savezni kapetan košarkaške reprezentacije (1981-82) koja je na PE 1981 osvojila drugo mjesto. Od 1982 trenira tal. ekipu Indesit (Caserta). Dobitnik Dvadesetpetomajske nagrade Republičkog komiteta za obrazovanje, nauku, kulturu i fizičku kulturu SR BiH (1978).

Tapavica, Momčilo (1872-1949), dipl. inž. arhitekture i građevinarstva; svestrani sportaš. Kao član Nemzeti torna egyesület (Budimpešta) nastupio pod ugarskom zastavom na Ol 1896 u Ateni u skoku udalj, bacanju kugle, dizanju utega, skoku motkom, grč-rim. rvanju i sp. gimnastici. U dizanju utega objema rukama osvojio je peto mjesto, podigavši 80 kg, a u rvanju IV mjesto. Od 1904 bio je član Veslačkog kluba Danubius (Novi Sad). Poslije II svj. rata živio u Poreču.

Tarabić, Joco (1916), general-potpukovnik JNA, član Savjeta republike SRH; sp. radnik. Bavio se stolnim teniskom, streljaštvom, šahom; sudjelovao na automobilskim reli-utrkama. Predsjednik JKK Partizan i član Predsjedništva JSD Partizan (Beograd), predsjednik Saveza za sport i rekreaciju invalida Srbije i potpredsjednik Saveza za sport i rekreaciju invalida Jugoslavije. Uz brojne nagrade, priznanja i odlikovanja, dobitnik je Majske nagrade SOFK Srbije (1976).

Tarahumara-trkači, atletičari meksičkog plemena iz Chihuahue koji su postali poznati u svijetu uspjesima na Ol 1932 u Los Angelesu. Pripadnici plemena vježbaju trčanje, prema starom običaju gurajući pred sobom bosim nogama drvenu kuglu tež. 200 g. Istraživač C. Lumholtz je već oko 1890 otkrio izvanredne sposobnosti pripadnika plemena Tarahumara u trčanju na duge staze. Jedan T. pretrčao je 1932 razdaljinu od 265 km za 27 sati, a 14 godišnja djevojka 1924 razdaljinu od 45 km za 5 sati 56 minuta.

Taraksipov stup, oltar u obliku stupa; zao-krešće na hipodromu u ant. Olimpiji.

Taraku, Alji (1932-1980), odbojkaški trener, sudac i funkcionar; bio je savezni kapetan ženske reprezentacije Jugoslavije i trener ženske ekipe OK Radnički (Beograd).

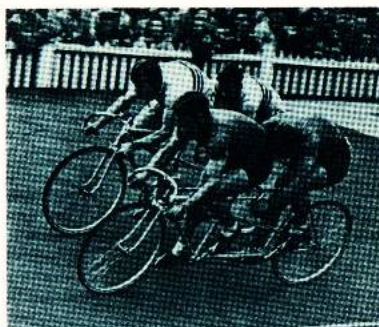
Tarasov, Aleksandar Aleksejevič (1927), sovj. reprezentativac u suvremenom petoboju, zasluzni majstor sporta, član FD Dinamo (Lenjingrad). Kao član reprezentacije osvojio zlatnu medalju na Ol 1956 i na PS 1957, 1958 i 1959. U pojedinačnoj konkurenciji osvojio je srebrnu medalju na PS 1957, brončanu na PS 1958 i 1959. Prvak SSSR 1958. Nakon aktivnog bavljenja sportom trener je u matičnom društvu.

Tarasov, Anatolij Vladimirovič (1918), sovj. reprezentativac u hokeju na ledu, zasluzni majstor sporta i zasluzni trener SSSR. Bio je trener CDKA (1947-53), koji je 1948-50 osvojio prvenstvo SSSR. CSKA (1953-74) i reprezentacije SSSR (1958-59 i 1963-72), koja je osvojila prva mjesta na Ol 1964, 1968 i 1972 i devet prvih mjesta na PS. Napisao: *Taktika hokeja; Metodologija treniranja hokeja na ledu; Punoletstvo; Hokej budućnosti* i dr.

tare, kendo: zaštitna, kožnata ili platnena pregača, dio zaštitne opreme. Sastoji se od pet slojeva koji se preklapaju i štite dio

TAMESHIWARI

TANDEM

TANI OTOSHI

tijela ispod pojasa od snažnih udaraca mačem. Upotrebljava se i u nekim drugim srodnim sportovima.

Targa Florio, jedna od najstarijih i najnapornijih tal. cestovnih utrka sp. automobila, održana prvi put 1906 na prijedlog grofa V. Florija (1883-1958), koji je za pobjednika darovao trofej, srebrni štit. Duž. kružne staze, koja vodi cestama Sicilije, mijenjala se; od 1951 duž. trka bila je 72 km, a vozilo se 15 krugova. T.F. se bodovala za PS proizvođača; 1973 je ukinuta zbog učestalih nesreća.

tarn, hokej na travi: nedozvoljeno okretanje leđa prema protivniku koji je u posjedu lopte; postavljanje igrača koji nije u posjedu lopte između lopte i protivničkog igrača koji je iz vodi.

Tarrasch, Siegbert (1862-1934), njem. šahist, jedan od najuspješnijih turnirskih igrača svih vremena; pobjedio na 5 med. turnira: Nürnberg 1888, Breslau 1889, Manchester 1890, Dresden 1892 i Leipzig 1894. Imao je uspjeha i u mečevima pobjedivši među ostalima Taubenhauza (1891), K. A. Waldbrota (1894).

B. TANJEVIĆ

M. TAPAVICA

